

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

תוכן

- א. כי פליגי בלחי וקוקרי.....1
- ב. עני המנקף בראש הזית מה שתחתיו וכו' תנא אם ליקט ונתן ביד ה"ז גזל גמור.....2
- ג. מפרנסים עניי נכרים עם עניי ישראל.....2
- ד. משאלת אשה לחבירתה החשודה על השביעית נפה וכברה וריחים ותנור אבל לא תבור ולא תטחן עמה.....3
- ה. אשת חבר משאלת לאשת עם הארץ נפה וכברה ובוררת וטוחנת ומרקדת עמה אבל משתטיל את המים לא תגע עמה לפי שאין מחזיקין ידי עוברי עבירה.....3
- ו. ומחזיקין ידי נכרים בשביעית אבל לא ידי ישראל ושואלין בשלומן מפני דרכי שלום 4
- ז. מאי שנא רישא ומ"ש סיפא אמר אביי רוב עמי הארץ מעשרין הן.....5
- ח. מפקידין תרומה אצל ישראל עם הארץ ולא אצל כהן ע"ה מפני שלבו גם בה ... בכלי חרש המוקף צמיד פתיל ... בפירות שהוכשרו.....6
- ט. הנותן לחמותו מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל הימנה מפני שחשודה מחלפת המתקלקל ... הנותן לפונדקית מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל הימנה מפני שמחלפת.....7

דף סא.

א. כי פליגי בלחי וקוקרי

כבר התבאר לעיל דף נט: שיש דברים רבים שאינם גזל מן התורה אבל חכמים אסרוהו משום שהם קרובים לגזל¹, והעובר עליהם הרי הוא כגזולן מדבריהם ופסול לעדות מדרבנן, ולהלן יפורשו חלק מהם.

הפורש מצודה² כלומר מלכודת, וצד היה או עוף או דגים, אם יש למצודה בית קבול שעשויה ככלי, אז קונה לו כליו והנוטלו ממנו הרי הוא גזולן גמור דאורייתא, ומוציאין מידו.

¹ לבוש חו"מ שע א

² שו"ע ונו"כ שע ד

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

ואם אינה עשויה ככלי, אין על הנוטל ממנה דין גזלן דאורייתא ואין מוציאין אותן מידו, אבל הרי הוא גזלן מדרבנן.

ב. עני המנקף בראש הזית מה שתחתיו וכו' תנא אם ליקט ונתן ביד ה"ז גזל גמור

עוד התבאר לעיל שם שעני המנקף³ פירות של שכחה⁴ מן האילן ונפלו לארץ, אם לא באו ליד העני קודם שהגיעו לארץ אין בהן גזל דאורייתא, ואין מוציאין אותן מידו, אבל הוא אסור מדרבנן. ואם כבר באו לידו⁵ הרי זה גזל גמור ומוציאין מידו.

ג. מפרנסים עניי נכרים עם עניי ישראל

תקנו חכמים שמותר להוציא מעות צדקה כדי שלא יהא איבה, לפיכך מפרנסין ומכסין⁶ עניי עכו"ם כשבאין עם עניי ישראל מפני דרכי שלום, אבל כשבאים לבדם יכול להשתמט מהם ואין איבה⁷. וי"א⁸ שאף כשבאין בפני עצמם מפרנסין ומכסין אותן ששייך איבה גם בזה. והר"י קורקוס הכריע שהכל לפי הענין שאם נראה הדבר שיש בו איבה מפרנסין גם בלא ישראל, ואם אין איבה ויכול להשתמט אין מפרנסין.

³ שו"ע ונו"כ שם שע ה

⁴ מה דנקט דוקא זית, וכן מה שכתב של שכחה דוקא, עיין מה שכתב בזה הגר"א בשנות אליהו פאה [פ"ז מ"ב] ובהג"ר רש"ש שם. ועיין הג"ר רש"ש גיטין [ס"א ע"א] ר"ל דדוקא במתנות עניים תקנו כן מפני דרכי שלום ולא בהפקר. והנה הערוך השולחן כתב בזית של הפקר, ולא ידעתי מנ"ל. אבל באמת משמע כן מדכפל המחבר הדין כאן ובסי' רע"ג סעי' ט"ו, ועיין באה"ג, אבל שם מיירי בדיני הפקר ע"כ כתב שם אילן, אלא דאף בהפקר הדין כן. ודברי המגיה בשנות אליהו שכתב דוקא זית צ"ע מנ"ל. בית יעקב שם

⁵ רמ"א שם

⁶ רמב"ם הלכות מתנות עניים פרק ז הלכה ז, שו"ע ונו"כ יו"ד קנא יב, ורנא א

⁷ כך דעת הרמב"ם שם עיין ק"ם וכ"כ הגר"א ביו"ד סי' רנ"א ס"א דדעת רבנו כהמרדכי ועי' ד"מ שם.

⁸ דעת הר"ן בגיטין ומובא ביו"ד סי' קנ"א סי"ב, וכך נקט בש"ך קנא טו, ורנא ב שם לעיקר

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

וכן מותר⁹ לבקר חוליהם¹⁰ ולקבור מתיהם ולהספידן ולנחם אבליהם¹¹, משום דרכי שלום.

ד. משאלת אשה לחברתה החשודה על השביעית נפה וכברה וריחים ותנור אבל לא תבור ולא תטחון עמה

משאילה אשה¹² לחברתה החשודה על השביעית¹³ נפה לניפוי קמח, וכברה לניפוי חיטים, רחים ותנור, מפני דרכי שלום¹⁴, אבל לא תבור ולא תטחון עמה, וכן לא תרקד עמה¹⁵ לנפות את הקמח שזה מסייעתה בעבירה¹⁶ ממש ואסור. ואם¹⁷ פירשה ואמרה, תני לי הנפה לנפות בו קמח או תנור לאפות בו פת וריחיים לטחון אסור להשאילה.

י"א¹⁸ כשהתירו התירו רק לחברתה שרגילה לשאול ממנה, אבל סתם אשה שאינה רגילה לא התירו מפני שאין בזה משום דרכי שלום.

ה. אשת חבר משאלת לאשת עם הארץ נפה וכברה ובוררת וטוחנת ומרקדת עמה אבל משתטיל את המים לא תגע עמה לפי שאין מחזיקין ידי עוברי עבירה

⁹ שו"ע ונו"כ יו"ד קנא יב, שלה ט

¹⁰ ועיין ש"ך שלה ח שדייק שמשמע שאפילו לבד מותר, ולכאורה תליא במחלוקת הנ"ל דלרמב"ם דוקא עם חולי ישראל אולם אפשר שיש לחלק שצדקה נותנים למספר אנשים ואינו איבה אם לא ייתן כשבאים לבדם אך ביקור חולים הדרך לבקר כל חולה בפני עצמו ולהכי אם לא יבקר איכא איבה וצ"ע. וע"כ צ"ל כן שהא ודאי אין קוברים מתי עכו"ם עם מתי ישראל וכל אחד נקבר במקום אחר וע"כ דאיכא איבה כנ"ל.

¹¹ שו"ע ונו"כ שם שסו א

¹² רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ה הלכה ז

¹³ בין שחשודה על שימור או על ספיחין או שחשודה לאכול אחר הביעור. חזו"א שביעית סי' י"ב סק"א
¹⁴ לפי שאין כאן תליה גמורה אלא תליה רחוקה דמיירי שאין לה פירות היתר רק פירות שביעית דתלינן שמשאלת הנפה לספור בה מעות, כברה לכבור בה חול, ריחיים לטחון בו סממנין, תנור לטמון בו אוננין של פשתן, דהיינו מטוה לבגדים ואף על פי שכל אלו תליות רחוקות התירו מפני דרכי שלום דבהשאלה שייך מפי דרכי שלום, מיהו אם פירשה ואמרה תני לי הנפה לנפות בו קמח או תנור לאפות בו פת וריחיים לטחון אסור להשאילה.

¹⁵ תויו"ט שביעית ה מ"ט

¹⁶ בין שחשודה על שימור או על ספיחין או על הסחורה או שחשודה לאכול אחר הביעור אסור לסייעה אף קודם הביעור וכ"ש אם חשודה לזרוע דאסור. חזו"א שם סק"א מ"ו ובסקמ"ו כ' שהתשוד לאכול אחר הביעור הוא בעיא דלא איפשטא בירו' וגם על השאר כ' דצ"ע אבל בסק"א כ' דאסור משמע דס"ל דיש להחמיר

¹⁷ דרך אמונה שם נב מהירושלמי

¹⁸ תוס' אנשי שם בדרך אמונה שם נג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

בזמן שהקפידו על טומאה וטהרה והיה אפשר לעשות עיסה בטהרה, אשת חבר¹⁹ מרקדת ובוררת עם אשת עם הארץ, אע"ג שסופה לטמא את העיסה והחלה, כיון שעדיין אין עוסקת בעבירה²⁰, התירו מפני דרכי שלום לסייעה. י"א²¹ שמה שהתירו עד שתטיל את המים הוא דוקא בע"ה שמעשר, אבל אין שומרת בטהרה, אבל סתם ע"ה שחשוד שלא לעשר וכ"ש בזמנינו שאין רוב ע"ה מעשרין, אסור אפי' לבצור עמו בין בחנם בין בשכר וכ"ש בפירות שמתחייבין במעשר מיד אחר תלישתן.

ומשתטיל מים בעיסה לכו"ע²² לא תסייע אותה מפני שהיא עושה עיסתה בטומאה, ואז הוטבלה לחלה וקא מטמאה מחמת כלים טמאים וזו מסייעתה לגלגל, ואסור לגרום טומאה לחלה.

וכן הנחתום שעושה בטומאה לא לשין ולא עורכין עמו לפי שגורם לטמא את החלה, ואין מחזיקין ידי עוברי עבירה.

ו. ומחזיקין ידי נכרים בשביעית אבל לא ידי ישראל

ושואלין בשלומן מפני דרכי שלום

מחזיקין ידי²³ עכו"ם בשביעית²⁴, בדברים בלבד²⁵, כגון שראהו חורש או זורע²⁶, אומר לו תתחזק או תצליח וכיוצא בדברים אלו, כגון²⁷ לומר לו ה' עמכם או יישר כחך או יוסיפך ה' כח או תחזקנה ידיך וכ"ש שמותר לומר להם שלום עליך ואפי' בימי אידיהם מפני דרכי שלום. מפני שאינם מצווין

¹⁹ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ח הלכה יג

²⁰ ואע"ג דלעיל פ"ב מתרומות ה"י כתב רבנו שישראל שעושה בטומאה אין בוצרין עמו שאני גבי תרומה שמיד שנתלשו אפשר לקרות להן שם תרומה וממילא נקראין טבולין לתרומה גם קודם מירוח אבל גבי עיסה שא"א לקרות שם חלה קודם שתטיל המים כנ"ל ה"א ב' לא מקרי עדיין טבולה לחלה והתירו אפי' הוכשרו הפירות. חזו"א אהלות סי' כ"ד סק"ד.

²¹ חזו"א שביעית סי' י"ב סק"י י"ג:

²² בריטב"א החדשות כאן וכן הסכים הר"י קורקוס שרק משעת גלגול אסור ולא מהטלת מים כאן והרשב"א הביא שם ב' תירוצים בזה ומסיק דמהטלת מים נאסר, ולרבנו אין נ"מ בזה דהא דעתו דנתינת מים הוא הגלגול.

²³ רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ח הלכה ח

²⁴ ישראל שהי' שותף עם הגוי בקרקע צריך להתנות עמו בתחלת השותפות שיהא שנת השביעית של הגוי ושנה אחרת כנגדה של ישראל וכדיננים שנתבארו גבי שבת באו"ח סי' רמ"ה וגבי ערלה ביו"ד סי' רצ"ד סי"ג.

²⁵ אף על גב דק"ל אין קנין לגוי בא"י ויש מצוה על הקרקע שתשבות מ"מ כיון שאין הגוי מצווה ע"ז אין עושה עברה ומותר להחזיק ידיו. כו"פ פמ"ז

²⁶ שהם מלאכות דאורייתא וכן שאר מלאכות וכ"ש מלאכות דרבנן.

²⁷ דרך אמונה שם סב בשם מפרשי המשנה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

על שביתת הארץ, וי"א²⁸ דמותר גם לתקן לו כלי מחרישה, אבל לטחון עמו אסור²⁹.

י"א³⁰ שמותר ג"כ לומר לו חרוש בה טוב ואני אקחנו ממך בפירותיו אחר שביעית. אבל לא יסעדנו ביד, ואפילו לטחון עמו אסור³¹. דקי"ל אין קנין לגוי בא"י להפקיע מידי המצות התלויות בארץ³², ואסור לעבוד בשביעית בקרקע של גוי בא"י מה"ת, ואפי' מלאכות דרבנן אסור. ואף בזה"ז דשביעית דרבנן אסור, ואין נ"מ אם מסייע לו בחנם או בשכר.

ולישאל אסור³³ אפי' לומר לו שלום שמחזק ידי עוברי עברה, וכ"ש לומר לו תתחזק או תצליח, ואפי' בזמן שהתירו לעבוד מפני הסכנה, מ"מ אסור לומר זה לזה יישר כחך, או עשה וצלה, שזה נראה כשמה בביטול המצות ובוטל בה, אלא צריך להראות שאנוסים הם ובעל כרחם עושים.

ומותר לרדות עם הגוי דבש מהכוורת ואף על פי שהכוורת מחוברת לקרקע. אבל לישראל חשוד אסור³⁴ לרדות עמו שנראה כעבודת קרקע. וי"א³⁵ דגם עם ישראל מותר דקי"ל דכוורת לא חשיב כמחובר לקרקע.

וכל זה דוקא אם עובד בשדה שלו, אבל אם עובד בשדה של ישראל, אסור לומר לו דאמירה לגוי אסור בכל האיסורים.

ז. מאי שנא רישא ומ"ש סיפא אמר אביי רוב עמי הארץ מעשרין הז

²⁸ ירו' שביעית פ"ד ה"ג וביאור הגר"א שם

²⁹ ירו' פ"ו ה"ב

³⁰ ירו' וכ"פ החרדים רפ"ז

³¹ ירו' שביעית פ"ו ה"ב והיינו בלי שינוי כמש"כ בחזו"א סי' ג' סקכ"ג:

³² חזו"א שביעית סי' ג' סק"ח וכן מבואר בתוס' גיטין ס"ב א':

³³ ר"ש לפי מה דמשמע בגמ' דידן גיטין ס"ב א' דלישראל לא שרי למימר שלום דלא כמאן דמתיר בירו' וכ"כ פה"ש ולא כמ"ש בס' שנת השבע:

³⁴ רדב"ז ונראה כונתו דוקא לישראל חשוד דאתי לאחלופי אבל ישראל בשלו מותר לרדות הכוורת דלא קי"ל כר"א דנחשב כמחובר לקרקע ור"י קורקוס כ' שעם ישראל בודאי מותר רק גוי איצטריכא לי' ס"ד כיון שגזרו שלא לסייעו גזרו גם ע"ז וצ"ע דאיסור לסייעו דאורייתא הוא ואינו גזרה דקי"ל אין קנין וכמש"כ תוס' בגיטין ס"ב:

³⁵ ר"י קורקוס ובפי' רבנו יונתן גיטין ס"ב א' פ"י הירו' לרדות עמו היינו להחזיקו בשעת חרישה וכ"פ הגר"א בביאורו על הירו' לרדות עמו היינו לתקן לו כלי המחרישה ולפ"ז אין שום מקור לאסור רדיית הכוורת בישראל וכ"ש לפי הפה"ש דקאי ארדיית הפת אצל חשוד בטומאה שאין לו שום שייכות בכאן ופירושו נכון מאד שכי"ה בירו' ע"ז פ"ד ה"י והג"י שם לרדות עמו אסור.

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

כבר התבאר שי"א³⁶ שמה שהתירו עד שתטיל את המים הוא דוקא בע"ה שמעשר, אבל אין שומרת בטהרה, אבל סתם עם הארץ שהשוד שלא לעשר וכ"ש בזמנינו שאין רוב ע"ה מעשרין, כמו שהתבאר בברכות דף מז: אסור אפי' לבצור עמו בין בהנם בין בשכר וכ"ש בפירות שמתחייבין במעשר מיד אחר תלישתן.

דף סא:

ה. מפקידין תרומה אצל ישראל עם הארץ ולא אצל כהן ע"ה מפני שלבו גם בה לאכלה. י"א שאפי' פירות שלא הוכשרו ומוקפות צמיד פתיל, ואף על גב שע"ה אינו השוד אגולה³⁹, כיון שתרומה הוא ממון שאין לו תובעין ויש לו ג"כ זכות בו לקבלו, כיון שהוא כהן יבא לזולז בו, ואם יצטרך לו לאוכלו יפתח את הצמיד פתיל ויאכלנו בטומאת הגוף, ויתן אחר במקומו. וי"א⁴⁰ שאם הוא פירות שלא הוכשרו, מותר להפקיד אפי' אצל כהן דלא חשיד אגולה כלל. אבל מוכשרים אפילו מוקפים צמיד פתיל לא יפקיד שמא מתוך שלבו גם תסיטנו אשתו ויטמא. כדלהלן.

אבל מפקידין אותו אצל ישראל עם הארץ בכלי חרש המוקף צמיד פתיל, שמתוך שהוא יודע שהוא תרומה בדיל מינה, ולא יבא לפתוח את הצמיד פתיל. ודוקא אם

³⁶ חזו"א שביעית סי' י"ב סק"י י"ג:

³⁷ רמב"ם הלכות תרומות פרק יב הלכה ח

³⁸ ואף על גב דלקמן בפ"ג ממע"ש ה"ח כתב שאין מפקידין מע"ש אפי' אצל חבר שמא ימות ונמצא המעשר תחת יד בנו הע"ה שאני מע"ש שאפשר לפדותו ולהעלות הדמים לירושלים לא רצו להקל בזה משא"כ בתרומה דלפעמים אין לו אוכלין לזה מיד. או"ש. ולפי"ז בתרומ"ע של דמאי שמותר גם גבי מע"ש כמש"כ רבנו שם כ"ש דמותר כאן וצ"ע. דרך אמונה ציון ההלכה ס"ק (צו)

³⁹ מרכה"מ [ורדב"ז כ' שיגע בו ול' רבנו מלאכלה מוכח כד' מרכה"מ ור"י קורקוס כ' ג"כ דחיישי' שיאכלנה] ולפי"ז הוא דוקא כשישראל מפקיד אצלו תרומה שעדיין לא נתנה לכהן ולא כשכהן אחר מפקיד אצלו תרומתו דהוי גזל ממש.

⁴⁰ דעת רש"י ושאר ראשונים בגיטין ס"א ב' כמש"כ בחזו"א שביעית סי' י"ב סק"י"ב וכן משמע דעת המאירי שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

הודיעו שהוא תרומה טהורה⁴¹, ובלבד שלא יהיו פירות מוכשרין, גזירה שלא תסיטם אשתו נדה שהיא כזב⁴², ומטמא בהיסט אף על פי שלא נגע.

אבל אם אינו מוקף צמיד פתיל⁴³, אין מפקידים גם אצל ישראל, אף על גב שהפירות לא הוכשרו חיישי' שיגע בו בידים לחות, בלי כונה, ויכשירם ויטמאם. וי"א⁴⁴ שא"צ שיהא מוקף צמיד פתיל, ומספיק שהוא פירות שלא הוכשרו ואין חוששים שיכשירם. וי"א⁴⁵ שאצל ישראל מפקידים אפילו אינו צמיד פתיל, ואפי' הם מוכשרים, ואין חוששים כלל שיגע בהם דמיבדל בדיל מיני' ולא יגע בהם לא הוא ולא אשתו.

אם מסר לטוחן שיטחון לו חטים, אף על פי שהוא ישראל דינו ככהן שמכיון דמסר לו לטחון לא בדיל מיני' ונוגע בו, וצריך שיהיו פירות שלא הוכשרו.

ט. הנותן לחמותו מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל

הימנה מפני שחשודה מחלפת המתקלקל ... הנותן

לפונדקית מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל

הימנה מפני שמחלפת

הנותן לפונדקית⁴⁶ והיא עם הארץ⁴⁷, אוכל שלו לבשל לו ולאפות לו, מעשר לפני שנותן לה, שמא תחליף, וכדי שלא יהיה תקלה לאחרים⁴⁸, ומעשר פעם נוספת את שהוא נוטל ממנה בין אם נתן משלו בין אם לקח משה מפני שהיא חשודה להחליף של זה בזה תמיד, לפי מה שרואה ענין האורחים מה

⁴¹ חסדי דוד פ"ד דדמאי

⁴² אבל ע"ה עצמו אף על גב דעשאוהו חכמים כזב מ"מ אינו מטמא בהיסט, כמבואר כאן בתוס'.

⁴³ חזו"א שביעית סי' י"ב סק"ב וכ"כ ר"י קורקוס ומעשה רוקח ועה"ש ועי' בחי' ריטב"א החדשות גיטין ס"א ב' ד"ה אבל

⁴⁴ דעת הראב"ד בהשנות

⁴⁵ דעת רש"י ושאר הראשונים בניטין שם ועי' חזו"א הנ"ל

⁴⁶ רמב"ם הלכות מעשר פרק יא הלכה יב

⁴⁷ ואפי' אם מעשרת אלא שלא קיבלה עלי' דברי חברות חוששין שמא החליפה שלא חילקו בע"ה. חזו"א דמאי סי' ח' סק"א

⁴⁸ אף על גב דקי"ל אין אנו אחראין לרמאין כמו שפסק רבנו בפ"ט ממע"ש ה"ז שרק בשמיטה צריך לציין כרם רבעי ולא בשאר שני שבוע שאין לנו לחוש בשביל גנבים ה"מ היכא שאין נותן להם מכשול בידיו אבל כאן שנותן לה בידיו אין חבר מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן. מעשה רקח

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת גיטין

שצריך להם⁴⁹. וכן השודה⁵⁰ להחליף בספיחי שביעית. ואם עומד שם ורואה כשמנערת הקדרה אין חוששין שמא זרקה לתוכו דבר אסור, דכיון דעומד שם היא מפחדת⁵¹.

אבל הנותן לחמותו בין שנשא בתה, בין שאירס⁵², אינו חושש לא משום מעשר ולא משום שביעית, מפני שאינה השודה להחליף, שאינה השודה להאכיל את בתה דבר האסור לה אף שהיא עצמה מזלזלת בכך. וי"א⁵³ שחמותו שמתכוונת לטובתו וגם מתביישת ממנו השודה להחליף את המתקלקל וכן כל מי שחושש לטובתו חשוד להחליף וראוי להחמיר. ומ"מ אם מפקיד אצלה ושתחזיר לו כמות שהוא לא חיישי' שתחליף⁵⁴.

וכן הנותן שכנתו פת לאפות ותבשיל אינו חושש. שאינה השודה להחליף וגם לטובתו לא תחליף כיון שאין סומך עליה תמיד.

בד"א בזמן שנתן לה שאור לעיסה ותבלין לקדרה, אבל אם לא נתן, אלא שהיא נותנת משלה⁵⁵ ואפי' לא אמר לה בפירוש עשי משלך, חושש משום מעשרות, שמא נתנה משלה שאינו מעושר וצריך לעשרן דמאי. וחושש משום שביעית אם היא חשודה על השביעית⁵⁶. ולפיכך אם היתה שנת שמיטה אסור שמא השאור מספיחי שביעית הוא.

ואם אין חשש ספיחין. אף על גב שיש בו קדושת שביעית, מותר ליטול ממנה מפני שיכול לאוכלה בקדושת שביעית.

⁴⁹ ואף את שלה מחלפת לפעמים לכבוד התלמידים כשהכינה להם המאכל ונמשכו במשנתם ונתאחרו עד שיתקרה נותנת להם מה שהכינה לעצמה באחרונה שהוא חם והם סבורים לאכול את שלהם ולכן אף שסתם ע"ה אינו חשוד להחליף בדלקמן הי"ג פונדקית השודה שמורה היתר לעצמה וחושבת לטובה אני מתכוונת וי"א שהשודה ג"כ ליטול לעצמה את הטוב ולתת את הרע שמורה היתר בשביל שטרחה בשבילו מותר לה להחליף אבל שכנתו דבסמוך אינה מורה היתר דדרך שכנים שטורחים זה לזה אבל הרבה ראשונים הסכימו לפי הראשון;

⁵⁰ חזו"א דמאי סי' ח' סק"א

⁵¹ תוספתא ספ"ד דדמאי

⁵² ולא אמרי' שרוצה למצוא חן בעיניו ואם יתקלקל מאכלו תחליף לו ביפה שאינה השודה להאכיל את התנה דבר שיודעת שנוהג בו אסור

⁵³ רשב"א בתורת הבית והטור יו"ד סי' קי"ט וכן נפסק בשו"ע שם ס"ג וכ"כ הר"ן בחולין ו' וגם המאירי בניטין וחולין הביא ב' הדעות אך בחולין הסכים לדעת רבנו:

⁵⁴ פה"ש בשם הרשב"א וכ"כ המאירי בחולין ו'

⁵⁵ ר"י קורקום וכ"כ רש"ם משום דסתם עיסה בעי שאור וסתם תבשיל בעי תבלין וכמאן דאמר לה דמי.

⁵⁶ ולהסוברים דסתם ע"ה חשוד על השביעית מיירי גם בסתם ע"ה [ויתבאר בעזרה"י בפ"ח משמיטה] ומ"מ בחמותו לא חשו שתחליף להאכיל את בתה וחתנה באיסור ספיחין. חזו"א דמאי סי' ח' סק"א וכ"כ תו' בכתובות כ"ד א' ד"ה שלי